

Nr 101.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin, m. m.; given Stockholms slott den 20 februari 1948.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin;
- 2) lag angående fortsatt giltighet av lagen den 27 november 1925 (nr 463) om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; samt
- 3) lag om fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1935 (nr 234) med tillägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin.

Härigenom förordnas, att lagen den 20 juni 1924 med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin¹, vilken jämlikt lag den 16 april 1943 (nr 177) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1953.

¹ Angående vidtagna ändringar i lagen, se 1926: 148, 1928: 145, 1933: 188, 1938: 264, 1944: 420, 1946: 867 och 1947: 473.

F ö r s l a g

till

L a g

**angående fortsatt giltighet av lagen den 27 november 1925 (nr 463)
om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med
särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med
spritdrycker och vin.**

Härigenom förordnas, att lagen den 27 november 1925 om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin¹, vilken förstnämnda lag jämlikt lag den 16 april 1943 (nr 178) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1953.

F ö r s l a g

till

L a g

**om fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1935 (nr 234) med tillägg
till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och
vin till svenskt territorialvatten.**

Härigenom förordnas, att lagen den 31 maj 1935 med tillägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten, vilken jämlikt lag den 16 april 1943 (nr 179) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1953.

¹ Angående senaste lydelse av 1925 års lag, se 1933: 189.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari 1948.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin, m. m.* samt anför därvid följande.

Från början av 1920-talet fram till krigsutbrottet hösten 1939 hade sprit-smugglingen till Sverige, särskilt inom vissa delar av landet, en betydande omfattning. Detta förhållande föranledde motåtgärder av skilda slag från statsmakternas sida. Sålunda genomfördes bland annat en särskild strafflagstiftning mot spritsmuggling, varjämte man genom överenskommelser med främmande makter sökte hindra den olovliga införseln av spritdrycker till riket.

Vad angår strafflagstiftningen meddelades till en början i lag den 8 juni 1923 (nr 147) om straff för olovlig varuinförsel vid sidan av föreskrifter, som avsågo smuggling i allmänhet, även särskilda straffbestämmelser rörande spritsmuggling. Och genom en samma dag utfärdad lag (nr 148) angående förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten stadgades förbud mot att med farkoster av mindre nettodräktighet än 120 ton införa dylika drycker till svenskt territorialvatten.

Dessa bestämmelser visade sig emellertid icke vara tillräckligt effektiva; de ersattes därför redan nästföljande år av en skärpt och utvidgad lagstiftning i ämnet. Genom lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin, den s. k. spritinförsellagen, meddelades sålunda strängare straffbestämmelser för smuggling av rusdrycker och förbjöds införsel av dylika drycker till svenskt territorialvatten med farkoster av mindre nettodräktighet än 250 ton. Vidare stadgades i lagen straff för skilda slag av olovlig befattning med å ena sidan insmugglade rusdrycker och å andra sidan rusdrycker, som olovligen tillverkats eller olovligen renaturerats. Slutligen upptogs i spritinförsel-

lagen bland annat särskilda bestämmelser om förverkande, vilka förut haft sin plats i en den 22 juni 1921 utfärdad förordning (nr 364) angående rusdryckers förverkande i vissa fall.

Den nya lagen, som i vissa, huvudsakligen processuella, delar hänvisade till varuinförsellagen, avsågs skola erhålla provisorisk karaktär och gällde till en början endast till och med den 30 juni 1926. Enligt särskilt stadgande sattes varuinförsellagen — försåvitt densamma icke på grund av nyssnämnda hänvisningar alltjämt vore att tillämpa — i fråga om smuggling av spritdrycker och vin ur kraft för den tid spritinförsellagen skulle gälla.

Spritinförsellagen erhöll emellertid sedermera gång efter annan fortsatt giltighet. Sålunda förordnades om förlängning genom lag den 4 juni 1926 (nr 148) för tiden till och med den 30 juni 1928, och under tiden därefter har lagen förlängts för fem år i sänder, senast genom lag den 16 april 1943 (nr 177) för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1948. I samband med vissa av förlängningarna genomfördes smärre ändringar i spritinförsellagen; bland annat skärptes straffbestämmelserna år 1928, och år 1933 vidgades förbudet mot införsel till svenskt territorialvatten på så sätt, att detta förbud kom att avse farkoster med mindre nettodräktighet än 500 ton. Under den senaste femårsperioden ha även flera detaljändringar vidtagits i spritinförsellagen, vilka ändringar varit föranledda av ändrad lagstiftning på andra områden (jfr sv. författn. saml. 1944: 420, 1946: 867 och 1947: 473).

Genom spritinförsellagen blev det straffrättsliga ingripandet mot sprit-smugglingen i hög grad skärpt. Emellertid framhölls vid lagens tillkomst, att full effektivitet i bekämpandet av den olovliga spritinförseln knappast stode att vinna med mindre överenskommelse träffades staterna emellan att ömsesidigt stödja varandra i denna kamp. En sådan överenskommelse ansågs närmast böra gå ut på dels åtgärder i syfte att genom kontroll å utförseln av rusdrycker från ett land hindra tillförseln därav till ett annat, dels ömsesidigt erkännande av varje stats rätt att jämväl utanför sin territorialvattensgräns undersöka och beslagtaga smuggelfartyg.

Ett dylikt internationellt samarbete har sedermera kommit till stånd på grundval av en mellan samtliga Östersjöstater ävensom Norge den 19 augusti 1925 avslutad konvention, den s. k. Helsingforskonventionen.¹

Denna konvention, vilken ratificerades av Finland, Norge och Sverige år 1925 samt av övriga konventionsstater under åren 1926, 1927 och 1929, avsåg åtgärder mot smuggling av alkoholvaror — den gemensamma benämningen å spritdrycker ävensom viner om mer än 18 volymprocent alkohol — samt innebar bland annat följande. Alkoholvaror skulle icke från något av konventionsländerna få utföras med fartyg av mindre nettodräktighet än 100 registerton, såvida fråga icke vore om maskindrivet fartyg i reguljär linjefart. För utförsel av alkoholvaror med fartyg av fördragsslutande stats

¹ Sveriges överenskommelser med främmande makter 1925: 36.

nationalitet och av mindre nettodräktighet än 500 registerton skulle erfordras särskilt tillstånd av myndighet i fartygets hemland. De fördragsslutande staterna förpliktade sig, var och en, att icke göra någon invändning mot att annan fördragsslutande stat tillämpade sina egna nationella lagar i fråga om fartyg, som uppenbarligen sysslade med smuggling och anträffades inom en zon, sträckande sig 12 sjömil från kusten eller därutanför belägna yttersta skär.

För Sverige ledde Helsingforskonventionen till utfärdandet den 27 november 1925 av dels en lag (nr 463) om utsträckt tillämpning av spritinförsellagen, dels ock två kungörelser (nr 464 och 465), innehållande den ena föreskrifter angående lagens ikraftträdande och den andra särskilda bestämmelser om utförsel från riket av rusdrycker.

Den nya lagen, som skulle gälla till och med den 30 juni 1926, stadgade i huvudsak, att om spritdrycker med fartyg av mindre nettodräktighet än 250 ton införts till farvatten, som låge utanför svenska territorialvattensgränsen och sträckte sig intill 12 sjömil från svenska kusten eller därutanför belägna yttersta skär, samt av omständigheterna uppenbarligen framginge att syftet med fartygets uppehåll i nämnda farvatten vore att företaga eller främja olovlig införsel av dryckerna till riket, skulle detta anses såsom olovlig införsel till svenskt territorialvatten. Lagen skulle emellertid icke tillämpas med avseende å fartyg av främmande nationalitet med mindre Konungen förordnade därom.

Enligt kungörelsen angående ikraftträdandet av 1925 års lag skulle lagen träda i kraft den 24 december 1925 och, såvitt anginge fartyg av främmande nationalitet, tillsvidare äga tillämpning allenast å fartyg av finsk och norsk nationalitet.

Kungörelsen med särskilda bestämmelser om utförsel från riket av rusdrycker innefattade stadganden, som voro erforderliga för att uppfylla de genom Helsingforskonventionen åtagna förpliktelserna i fråga om dylik utförsel. Jämväl denna författning trädde i kraft den 24 december 1925 och erhöll, såvitt angick fartyg av främmande nationalitet av nettodräktighet från och med 100 till 500 registerton, till en början tillämpning allenast å fartyg av finsk och norsk nationalitet.

1925 års lag förlänades successivt fortsatt giltighet i enahanda ordning som tidigare angivits i fråga om spritinförsellagen. Om den senaste förlängningen meddelas bestämmelser i lagen den 16 april 1943 (nr 178), enligt vilken lag giltighetstiden utsträckts till och med den 30 juni 1948. I samband med 1933 års förlängning genomfördes den ändringen i 1925 års lag, att lagen gjordes tillämplig å fartyg av mindre nettodräktighet än 500 ton i stället för såsom tidigare å fartyg om mindre nettodräktighet än 250 ton.

Att 1925 års lag och omförmälda bestämmelser angående utförselkontrollen till en början erhöillo tillämpning, förutom å svenska fartyg, allenast å fartyg av finsk eller norsk nationalitet sammanhängde med att Helsingforskonventionen, enligt vad förut angivits, först ratificerades av Finland,

Norge och Sverige. Allteftersom ratifikation tillkom jämväl från de övriga konventionsstaternas sida, förordnades emellertid genom särskilda kungörelser, att 1925 års lag och kungörelsen med särskilda bestämmelser om utförsel från riket av rusdrycker skulle, kungörelsen i vad den avsåge utförsel med fartyg av nettodräktighet från och med 100 till 500 registerton, äga tillämpning jämväl å fartyg, tillhörande dessa stater.

Den omständigheten att Helsingforskonventionen i fråga om fartyg av nettodräktighet från och med 100 till 500 registerton föreskrev utförselkontroll endast såframt fartyget tillhörde någon av de fördragsslutande staterna, visade sig ägnad att i hög grad förringa värdet av konventionen; den illegala trafiken kunde sålunda i stor utsträckning fortgå med hjälp av fartyg av annan nationalitet.

För att undanröja detta missförhållande hade under tiden före krigsutbrottet hösten 1939 vidtagits ytterligare åtgärder i konventionens syfte. I Tyskland hade sålunda utfärdats särskilda bestämmelser till förebyggande av illegal spritexport. Efter förhandlingar på svenskt föranledande hade vidare exporten sjöledes av sprit från Polen och Danzig underkastats särskilda bestämmelser, innebärande, förutom annat, att utförselkontroll utan undantag skulle äga rum beträffande fartyg om mellan 100 och 500 ton. Slutligen hade mellan Sverige och Finland, å ena, samt Estland, å andra sidan, träffats en överenskommelse av innebörd bland annat, att jämväl den estniska regeringen skulle anordna utförselkontroll efter i stort sett samma grunder som i Polen och Danzig, dock att denna kontroll skulle gälla även fartyg om mer än 500 registerton samt omfatta jämväl landväga utförsel.

Utöver vad nu berörts ha mellan Sverige, å ena, samt Finland och Danmark, å andra sidan, avslutats särskilda överenskommelser i syfte att för spritsmugglingens bekämpande få till stånd ett närmare samarbete mellan respektive länders bevakningspersonal. En dylik överenskommelse, avseende gemensam bevakning genom finsk och svensk personal i vattenområdet mellan Sverige och Åland, träffades med Finland den 29 december 1933,¹ och en överenskommelse om motsvarande åtgärder från svensk och dansk sida i fråga om de båda ländernas territorialvatten i Öresund och i vissa delar av Kattegatt och Östersjön avslutades med Danmark den 28 oktober 1935.²

Närmast med anledning av förstnämnda överenskommelse utfärdades den 23 mars 1934 en lag (nr 53) om rätt för Konungen att meddela föreskrift om utländsk bevakningspersonals likställighet i vissa fall med svenska tulltjänstemän; och med stöd av denna lag utfärdades sedermera särskilda kungörelser av den 3 april 1934 (nr 65) och den 24 januari 1936 (nr 13) med föreskrifter i anledning av de nu omförmälda överenskommelserna. Enligt dessa kungörelser äger — om än med vissa betydelsefulla inskränkningar

¹ Sveriges överenskommelser med främmande makter 1934: 1.

² „ „ „ „ „ „ 1936: 2.

— finsk respektive dansk bevakningspersonal samma rätt att å ifrågavarande vattenområden verkställa beslag, som enligt spritinförsellagen samt lagen om utsträckt tillämpning av nämnda lag tillkommer svenska tulltjänstemän.

Enahanda syfte, som man genom nyss berörda åtgärder velat tillgodose, kan i viss mån sägas ligga till grund jämväl för en den 31 maj 1935 utfärdad lag (nr 234) med tillägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten. Angående innebörden av denna lag må anmärkas följande.

Förut har angivits, att spritinförsellagen stadgar förbud mot införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten med farkost av mindre nettodräktighet än 500 ton. Undantag från förbudet medgives emellertid beträffande viss genomfart i Öresund, såframt av omständigheterna uppenbarligen framgår, att de medförda dryckerna icke äro avsedda att olovligen införas till riket. Under sistnämnda förutsättning skall, då förbudet eljest överträdes, straff ådömas enligt en lindrigare straffskala, varjämte befrielse medgives från eljest stadgad förverkandepåföljd. Det har anmärkts såsom otillfredsställande, att dessa undantagsbestämmelser kunde vinna tillämpning även beträffande smugglarfartyg, nämligen i de fall, då dessa riktade sin verksamhet mot annat land än Sverige. Särskilt har bestämmelsernas avfattning ansetts ägnad att vålla svårigheter när åtgärderna för spritsmugglingens bekämpande toge formen av samverkan mellan Sverige och dess grannländer. Genom 1935 års lag har fördenskull föreskrivits, att berörda undantagsbestämmelser, i den mån Konungen så förordnar, icke skola äga tillämpning vid införsel till område inom territorialvattnet, i fråga om vilket avtal med främmande stat om gemensam bevakning för bekämpande av olovlig införsel av alkoholvaror träffats, med mindre av omständigheterna tillika uppenbarligen framgår, att dryckerna icke äro eller varit avsedda att olovligen införas till den stat, med vilken avtalet ingåtts.

Förordnande, som avses i 1935 års lag, har i anslutning till avtalet med Danmark meddelats beträffande den del av territorialvattnet, där bevakningen skall ombesörjas gemensamt av svensk och dansk personal. Bestämmelser härutinnan återfinnas i den förenämnda kungörelsen av den 24 januari 1936.

1935 års lag gällde ursprungligen till och med den 30 juni 1938, men giltighetstiden utsträcktes genom lag den 10 juni 1938 (nr 266) till och med den 30 juni 1943 och genom lag den 16 april 1943 (nr 179) till och med den 30 juni 1948.

I särskilda, den 22 september 1947 dagtecknade skrivelser från finansdepartementets rättsavdelning — i vilka skrivelser erinrats om att giltighetstiden för spritinförsellagen samt lagarna den 27 november 1925 (nr 463) och den 31 maj 1935 (nr 234) utginge den 30 juni 1948, vid vilket förhållande fråga torde uppkomma om avlåtande av proposition till 1948 års riksdag rörande förlängd giltighet av ifrågavarande lagstiftning — har rättsavdelningen anhållit, att generallullstyrelsen och kontrollstyrelsen ville av-

giva yttrande, huruvida ändringar i förevarande lagstiftning ansåges erforderliga samt huruvida en förlängning syntes böra begränsas att avse viss angiven tid.

Med anledning av vad sålunda förekommit ha generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen inkommit med yttranden i ärendet.

Vad först beträffar frågan, huruvida en särskild lagstiftning är erforderlig på förevarande område jämväl efter den 30 juni 1948, har *generaltullstyrelsen* framhållit, att spritsmugglingen, såvitt anginge olovlig införsel av större partier, visserligen icke erhållit samma omfattning som före kriget, när läget i de länder, varifrån den mera omfattande olovliga trafiken tidigare försiggått, alltjämt syntes försvåra den organiserade smugglingen av varor därifrån till Sverige. Det vore emellertid sannolikt att, så snart dessa hinder icke längre förelåge, smugglingsverksamheten komme att återupptagas i lika stor utsträckning som förut. Med hänsyn härtill och då antalet verkställda beslag å olovligen införd sprit under de senaste åren undergått en avsevärd ökning även jämfört med förhållandena före kriget, ansåge styrelsen, att ifrågavarande lagar borde erhålla förlängd giltighet, varvid giltighetstiden lämpligen borde begränsas till fem år.

Kontrollstyrelsen har uttalat, att det med hänsyn till tillgängliga siffror rörande antalet spritbeslag och antalet avdömda förseelser i fråga om motboksöverlåtelse icke syntes ha inträtt någon sådan förändring på förevarande område under de senare åren, att anledning till någon omläggning förelåge. Såsom skäl för en allenast provisorisk lagstiftning hade tidigare åberopats bland annat, att det syntes förenat med vissa fördelar att gång efter annan få ifrågavarande lagstiftning prövad med hänsyn till de olika former, under vilka den olovliga sprithanteringen visat sig uppträda och detta skäl ägde alltjämt giltighet. Ett ytterligare motiv för anordningen att giva den avsedda lagstiftningen provisorisk giltighet låge i det förhållandet, att det åt nykterhetskommittén givna utredningsuppdraget omfattade en översyn jämväl av nu berörda lagstiftning. Styrelsen förordade därför, att ifrågavarande tre lagar erhöles fortsatt giltighet efter den 30 juni 1948, förslagsvis för en tid av fem år.

Vad härefter angår frågan om ändringar i förevarande lagstiftning har *generaltullstyrelsen* i sitt yttrande anfört, att några tillägg till eller ändringar i nämnda lagar utöver vad som redan verkställts i samband med processreformen icke för närvarande vore erforderliga.

Kontrollstyrelsen har ansett, att frågan om ändringar i lagarna lämpligen borde anstå i avvaktan på slutförandet av 1944 års nykterhetskommittés arbete.

I detta sammanhang må omnämnas, att riksdagens år 1947 församlade revisorer i sin berättelse — under erinran om att böter och värdet av förverkad egendom m. m. skola, på sätt stadgas i 23 § spritinförsellagen, i viss omfattning ställas till generaltullstyrelsens förfogande att användas till

uppmuntran av tulltjänstemän och polismän, som ådagalagt synnerligt nit vid beivrande av olovlig hantering av rusdrycker — anfört, att den särskilda fond, vanligen benämnd »smuggelfonden», som utgjordes av ifrågavarande till generaltullstyrelsens förfogande stående medel, lämpligen borde avvecklas.

Departementschefen. Den särskilda lagstiftning som syftar till att motverka olovlig befattning med spritdrycker och vin — särskilt olovlig införsel av dessa varor — har sedan länge reglerats genom författningar vilka antagits för en tid av fem år i sänder. Giltighetstiden för nu gällande lagstiftning utgår den 30 juni 1948.

På sätt generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen tillstyrkt bör lagstiftningen på förevarande område nu förlängas att gälla under ytterligare fem år eller alltså för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1953.

Beträffande frågan om ändringar i nu berörda lagstiftning har jag i detta sammanhang icke tagit ställning till det av riksdagens revisorer väckta spörsmålet om avskaffande av den s. k. smuggelfonden. Frågan i vad mån ändringar i övrigt böra vidtagas i förevarande lagstiftning bör prövas först efter det nykterhetskommittén framlagt resultatet av sitt arbete.

I samband med att sistnämnda fråga upptages till behandling synes jämväl böra prövas, huruvida icke tiden då är inne att giva en mera permanent karaktär åt den ifrågavarande lagstiftningen.

I enlighet med vad jag nu anfört ha inom finansdepartementet upprättats förslag till

1:o) lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin;

2:o) lag angående fortsatt giltighet av lagen den 27 november 1925 (nr 463) om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; samt

3:o) lag om fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1935 (nr 234) med tillägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse *bilaga*¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnar Cars.

¹ Bilagan, som är likalydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 16 februari 1948.

Närvarande:

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 11 februari 1948 tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 23 januari 1948, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över uppräta- de förslag till

1:o lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med sär- skilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin;

2:o lag angående fortsatt giltighet av lagen den 27 november 1925 (nr 463) om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med sär- skilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; samt

3:o lag om fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1935 (nr 234) med till- lägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av byråchefen i finansdepartementet hovrättsrådet H. Nitelius.

Lagrådet lämnade de under 2:o) och 3:o) anmärkta förslagen utan er- inran samt yttrade beträffande förslaget under 1:o):

Uti 1924 års lag hänvisas beträffande delaktighet i särskilda i lagen straffbelagda brott till vissa bestämmelser i lagen den 8 juni 1923 om straff för olovlig varuinförsel. Sistnämnda lag reglerar för sitt tillämpnings- område självständigt frågan om straff för delaktighet men ansluter sig i fråga om de allmänna grunderna för bestraffning av dylik brottslighet till gällande stadganden i 3 kap. strafflagen. Vidare beröres i 1924 års lag delaktighet i olovlig tillverkning av spritdrycker eller vin, en delaktighet som närmare definieras i förordningen den 11 juni 1926 angående tillverk- ning och beskattning av brännvin. I det förslag till lag om ändring i straff- lagen, varöver lagrådet avgivit utlåtande den 14 januari 1948, ha emeller-

tid reglerna om delaktighet i 3 kap. strafflagen ersatts med nya föreskrifter om medverkan till brott. Om nämnda förslag upphöjes till lag, synes det därför böra tagas under överbägande, huruvida icke hithörande bestämmelser böra revideras under hänsynstagande till de principer, som ligga till grund för omarbetningen av 3 kap. strafflagen. Det må anmärkas att det här sagda har tillämpning även å 1926 års berörda förordning och förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker. Som här antydda problem emellertid icke torde kunna lösas i detta sammanhang, lämnar lagrådet jämväl förevarande förslag, som icke i och för sig föranleder anmärkning, utan erinran.

Ur protokollet:

Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 februari 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, lagrådets den 16 februari 1948 avgivna utlåtande över de den 23 januari 1948 till lagrådet remitterade förslagen till

1:o lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin;

2:o lag angående fortsatt giltighet av lagen den 27 november 1925 (nr 463) om utsträckt tillämpning av lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; samt

3:o lag om fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1935 (nr 234) med tillägg till gällande bestämmelser rörande införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten.

Föredragande departementschefen anför.

Lagrådet har lämnat de under 2:o) och 3:o) upptagna förslagen utan erinran.

Beträffande det under 1:o) anmärkta förslaget till lag om fortsatt giltighet av 1924 års spritinförsellag har lagrådet uttalat, att det syntes böra tagas under övervägande, huruvida icke bestämmelserna om delaktighet i brott som avses i bland annat 1924 års lag borde revideras under hänsynstagande till de principer, som låge till grund för de föreslagna nya bestämmelserna i 3 kap. strafflagen om medverkan till brott. Emellertid har lagrådet vidare anförts att, då nämnda problem icke torde kunna lösas i förevarande sammanhang, lagrådet lämnade jämväl nu ifrågavarande förslag, vilket icke i och för sig föranledde anmärkning, utan erinran. Vad lagrådet sålunda anförts torde böra beaktas vid en framtida omarbetning av straffbestämmelserna på rusdryckslagstiftningens område.

Föredraganden hemställer, att förenämnda tre lagförslag måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik Skiöld.
